1856. N°. 132.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 5 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 November.

Gisteren avond ontstond alhier brand in de bergplaats van turf aan de soepkokerij van het R. K. armbestuur verheeld, en naast het weeshuis op de St. Jacobsgracht gelegen. Deze brand, waarvan de oorzaak zich slechts laat gissen, werd door de spoedig toegesnelde hulp van eenige spuiten, in korten tijd bedwongen. Des nachts deed op nieuw het geroep van brand zich hooren, en het gezigt van de roode tint der lucht gaf te kennen dat die brand reeds aanmerkelijke vorderingen had gemaakt. Hij was ontstaan in de woning van van den Eykel, koopman in aardappelen, in de Aloë-Laan aan den Singel tusschen de Rijnsburgsche- en Mare-poorten. Zoo spoedig het nachtelijk uur zulks gedoogde, waren de spuiten uit de stad alsmede die van het spoorweg-station op de plaats van het ongeval tegenwoordig, en het mogt aan vereenigde pogingen gelukken den brand te stuiten. Twee woningen met de inboedels zijn daarbij een prooi der vlammen geworden, terwijl een derde aanzienlijk is beschadigd. Naar men verneemt was 't meerendeel tegen brandschade verzekerd.

— In de vorige week viel een elfjarig zoontje van de Weduwe *, langs den kant van de Oude Vest loopende, in de gracht en raakte al spoedig verre van de wal af. Bij zijn geroep om hulp, paarde zich dat van verscheidene toeschouwers, toen een jongen uit de Janvossensteeg, van Dissel geheeten, die wat kon zwemmen, toeschoot, en zonder aarzelen den knaap nasprong en aan wal bragt. Wij meenden deze koene daad van een jongen van veertien jaren, allezins de vermelding waardig. Hij heeft zich braaf gekweten, en belooft als hij goed blijft oppassen, een nuttig lid der maatschappij te zullen zijn. Hij streve er naar, dat die blijde verwachting worde verwezentlijkt.

— De *N. R. Cour.* van den 2den en de *Utr. Cour.* van den 3den dezer, bevatten een paar artikelen over de gemeente-belastingen en onze financiën. In beide stukken wordt het onhoudbare en verderfelijke van het accijnsstelsel voor gemeenten betoogd, maar tevens de groote moeijelijkheid erkend om alleen door hoofdelijken omslag in de behoeften der gemeenten te voorzien, en daarbij gewezen op de noodzakelijkheid van afstand der personele belasting door het rijk aan de gemeenten en uitbreiding der patentwet tot den landbouwenden stand, ter gemoetkoming voor het rijk, welke stand thans buiten evenredigheid weinig betaalt en veel welvaart geniet, terwijl de groote gemeenten bovenmate belast zijn.

Bij deze vertoogen worden twee werken aangehaald, die bijzondere aandacht schijnen te verdienen: Mr. Boer en Jhr. Six, *over plaatselijke Belastingen*, te Utrecht bij Kemink 1849 en het ander dezer dagen te Amsterdam uitgekomen bij J. H. Gebhard en C°., *de herziening der Belastingen voor het Rijk en de Gemeenten in onderling verband beschouwd*, waarin, zooals in de *N. R. C.* wordt gezegd, een stelsel van rijks- en gemeentebelasting wordt ontwikkeld, dat veel goeds bevat.

Bij de belangstelling van zoo velen, in een voor de welvaart ook dezer gemeente zoo hoogst belangrijk onderwerp, meenden wij dat het zijn nut kan hebben, om van 't geen ons te dien aanzien voorkomt, beknopte mededeeling te doen.

Mogten zij die regeren en zij die geregeerd worden, om strijd er op uit zijn, om zich aangaande het belastingstelsel zoo veel mogelijk op het onzijdig standpunt der wetenschap te plaatsen, en alzoo elkander trachten te verstaan.

Mogt alzoo tevens welwillendheid en eendragt en toegefelijkheid de onvermijdbare bezwaren van alle nieuwe belasting ligter doen dragen, en gemakkelijker doen overeenstemmen in alle wijzigingen, die zulk eene belasting gaande weg meer tot gewenschte billijke evenredigheid kunnen brengen; daar nu het gebrek aan evenredigheid, waardoor velen onmatig worden belast, en anderen of vrijloopen of veel te weinig betalen, veel meer nog dan de aard der belasting zelve haar ondragelijk maakt.

— De Regtsgeleerde Faculteit van de Hoogeschool te Utrecht schreef in het vorige jaar de volgende prijsvraag uit: »qui post Hugonem Grotium in Belgio nostro juris gentium peritia insignes fuerint viri docti, ordine chronologico recenseantur, deinde quid in primariis illius disciplinae partibus praestiterint, exponatur." Het bekroonde antwoord op deze vraag van den Heer D. van Hogendorp ziet thans het licht, en het komt ons voor, dat de schrijver eene niet onbelangrijke bijdrage geleverd heeft voor de geschiedenis der literatuur van dat gedeelte der wetenschap, en dat alzoo ook de uitgave daarvan een verdienstelijk werk mag heeten. Het *jus gentium* wordt door den schrijver opgevat in de engere beteekenis van hetgeen tegenwoordig vrij algemeen verstaan wordt onder *volken-regt*. Zoowel derhalve het *jus gentium civile* der Romeinen, als de diplomatische wetenschap blijft daarvan uitgesloten. Gelijk de vraag zelve dit aan de hand gaf, is de verhandeling gesplitst in twee deelen, waarvan het eerste bevat eene chronologische lijst van de schrijvers over het volken-regt, met vermelding van de titels hunner schriften; en het tweede die werken zelven meer uitvoerig beschrijft en onderzoekt. (*Wbl. v. h. R.*)

— Te Amsterdam heeft zich verleden week bij een ingezeten dier stad, een Duitscher, van omstreeks 30 jaren oud, vervoegd. Hij noemde zich Dr. J. Ullmann, zoon van den Heidelbergschen Hoogleeraar, thans Prelaat te Karlsruhe. Hij gaf zich uit als Professor in de chemie te Helsingfors in Finland, doch ten gevolge van onaangenaamheden met de Russische Regering, die stad overhaast te hebben moeten verlaten en nu geen geld te hebben om naar Karlsruhe te reizen. Bij onderzoek is het gebleken dat hij een listige bedrieger is.

— Op 6 dezer zal voor het Prov. Geregtshof van Gelderland teregt staan J. Putting, zich ook noemende Willem Homar, vroeger door het Hof van Noordholland tot tepronkstelling, brandmerk en 12 jaren tuchthuisstraf veroordeeld, en die in den nacht van 14 op 15 Mei jl. uit het huis van arrest alhier, alwaar hij als verdacht van medepligtigheid aan de vervaardiging van valsche coupons was geplaatst, is ontvlugt. Gedurende den afgeloopen zomer heeft hij zich weder op eene bijzonder behendige wijze, met behulp van slechts eene stalen pen; welke door hem was plat geslagen en aan eene zijde aangeslepen; een stukje gom-elastiek en Oost-Indische inkt, aan de vervalsching van een zevental, achtereenvolgens door hem uitgegevene coupons schuldig gemaakt.

— Te Arnhem heeft Zaturdag ll. voor de Arr.-Regtbank de behandeling der zaak van P. Baars, Emer. R. K. Pastoor, plaats gehad. Hij was beschuldigd van opligting door voor te wenden de magt te bezitten om kinderen, menschen of vee, die men betooverd waande, te kunnen onttooveren, en onder het verrigten van zekere plegtigheden daartoe te zijn overgegaan, na zich gelden te hebben doen ter hand stellen, een en ander gepleegd te Voorthuizen in 1853 en 1854. Zes personen, op één na, allen van de Protestantsche godsdienst, legden getuigenis af. Uit hun verhoor bleek, dat de getuige, van Winsum, van de R. K. godsdienst, aan de 5 overigen had verzekerd, dat de beklaagde de magt tot onttoovering bezat; dat hij voor hen naar den Pastoor was gegaan en dezen ontboden had, die, aan dat ontbod voldoende, zich naar de getuigen had begeven en bij hen plegtigheden verrigt. De getuigen verklaarden dat zieke kinderen waren beter geworden, nadat de Pastoor ze had besprengd en er voor gebeden, dat zulk vee, hetwelk door een paar hunner voor betooverd werd gehouden, nadat het door den Pastoor was besprengd en door hem er voor gebeden, genezen was! De beklaagde antwoordde, dat er van geen tooveren of onttooveren is gesproken, want dat hij daartoe de magt niet bezat, doch dat het zijn ambt medebragt en hij het als zijn pligt beschouwde, om, wanneer hij geroepen werd, hetzij voor menschen of vee, te komen bidden. Hij erkende daarvoor geld ontvangen, doch niet gevraagd te hebben. De Substituut-Officier, Mr. F. L. Schlingemann, gaf eene ernstige berisping aan den getuige van Winsum, die eigenlijk de aanlegger van deze zaak was, en verklaarde, dat, zoo het Openb. Minist. vat op hem had kunnen krijgen, hij op de bank der beschuldigden zou geplaatst zijn, in stede van den geestelijke. Hij trachtte verder te betoogen, dat het als bewezen moest worden aangenomen, dat de Pastoor wist, dat de menschen bij hem kwamen om hunne kinderen of hun vee te laten onttooveren, en dat hij hen had moeten terugbrengen van dat begrip. Hij eischte de veroordeeling van den bekl. tot een jaar gevangenisstraf en geldboete van *f* 25. De Advocaat Mr. Reigersman, verdediger van den beschuldigde, beweerde, dat het niet bewezen was, dat er van betoovering en onttoovering was gesproken, dat bij gevolg de daad des Pastoors niet strafbaar was, integendeel dat hij zijnen kerkelijken pligt vervuld had, en de door den beklaagde ontvangene gelden niets anders waren dan de belooning die aan geestelijken toekwam. De Subst.-Officier verklaarde daarop, dat het hem leedgedaan had, den beklaagde in deze te moeten doen dagvaarden, daar hij hooge achting had voor den geestelijken stand, en dat hij, indien de regtbank den Heer Baars mogt vrijspreken, dit met genoegen vernemen zou.

De beschuldigde is gisteren door de Regtbank vrijgesproken, op grond van gebrek aan bewijs.

— De *Prov. Gron. C.* deelt het volgende onder Wildervank voorgevallene mede: Een schippersknecht was aldaar in het water gevallen en hoewel hij een halfuur daarin had gelegen voordat hij werd opgehaald, was men toch verpligt geweest geneeskundige hulp in te roepen. Maar in plaats daarvan twistte men er over, waar het lijk moest geborgen worden, en hoewel er in de nabijheid overvloedige gelegenheid was, om het op te nemen, gaat men er mede naar een in de nabijheid wonenden wever, Berkman, welke

huisvader niets anders heeft dan een woonvertrek voor zijn gezin, met eene werkplaats, voor zijn beroep. Men zegt tegen dezen man, dat hij verpligt is het lijk te bergen, aangezien hij het naast in de rigting van de algemeene begraafplaats woont. Berkman brengt hier tegen in, dat er naderbij betere gelegenheid is om het lijk te bergen, dan bij hem, en hij het dus niet in huis wil gebragt hebben. Op deze weigering werpt men het lijk voor de deur neder, waar het den geheelen nacht tot aan den morgen heeft gelegen! Algemeen is de verontwaardiging over deze handelwijze!

— De Gemeenteraad van Groningen heeft besloten aan den Minister van Oorlog te berigten, dat de Raad voor het onderhoud der kazerne-gebouwen voor 1857 geene gelden meer op de begrooting heeft uitgetrokken, en dat alzoo voortaan van wege de gemeente niet meer in die dienst zal kunnen worden voorzien.

— Door een 25-tal leden van de Luxemburgsche Kamer is een voorstel gedaan, inhoudende, dat door de Kamer uit haar midden eene commissie zoude worden verkozen, welke, met medewerking van den Voorzitter, zich zoude verstaan met de Regering over de punten der grondwet, die, ten gevolge van dringende noodzakelijkheid, doch altijd langs den constitutionelen weg, zouden behooren te worden gewijzigd. Door dit voorstel hebben zij een bewijs willen geven, dat hunne tegenstand alleen tegen de Ministers is gerigt, en zij bereid zijn, den Koning Groot-Hertog den verschuldigden eerbied te betoonen.

— Uit het voorloopig Verslag van de Commissie van Rapporteurs over Hoofdst. VIII (*Marine*) blijkt dat de leden met genoegen hebben gezien dat de Minister in de memorie van toelichting, zijne inzigten omtrent zijn departement volledig heeft ontwikkeld, maar met leedwezen hebben gelezen, wat in dat stuk betrekkelijk het door den vorigen Minister aangenomen stelsel omtrent de zeemagt voorkomt. Dat stelsel wordt wel niet regts reeks afgekeurd, maar er wordt toch duidelijk genoeg in te kennen gegeven, dat het nieuw opgetreden hoofd van het departement in de gave aanneming en opvolging daarvan bezwaar ziet. Men verlangde dientengevolge nadere inlichtingen te ontvangen omtrent het stelsel, dat de tegenwoordige Minister voor het bedoeld herstel der zeemagt wil aannemen, of liever omtrent den weg, dien hij tot dat doel wil bewandelen.

De memorie van toelichting zegt, dat uit het verminderd eindcijfer van dit hoofdstuk niet mag worden opgemaakt, dat men het zoo zeer gewenscht herstel der marine met minder kracht dan in het laatste jaar is aangevangen, zou wenschen voort te zetten. Men kan dit gezegde niet overeenbrengen met de cijfers der begrooting zelve.

Voorts werd aangemerkt dat de begrooting van het Departement van Marine dan eerst de zaken in het ware licht zal voorstellen, als daarbij in al de bijzonderheden en met groote naauwkeurigheid wordt opgegeven al wat uit de Nederlandsch-Indische kas ten behoeve der marine besteed is.

Over de gedane voorstellen omtrent den bouw van een dok te Willemsoord, heeft eene ernstige gedachtenwisseling plaats gehad. Aan de noodzakelijkheid om zulk een dok te Willemsoord te bezitten, kon, ook na het hooren van zoo veel deskundigen, niet meer worden getwijfeld. De Regering, meende men, had zich teregt voor het bouwen van een vast droog dok verklaard.

De benoeming van eenen Directeur-Generaal van het Dep. van Marine, heeft in de meeste afdeelingen veel stof tot bedenkingen gegeven. Men begreep ligtelijk dat die benoeming met de optreding van een burgerlijk persoon aan het hoofd van het Dep. zamenhing; eene schikking, die de meeste leden verre waren van te misprijzen. Maar was het nu goed en met den geest onzer staatsinstellingen overeenkomstig, als raadsman des Ministers zulk een hoog geplaatst ambtenaar te doen optreden? Sommigen opperden het denkbeeld, of het niet verkieslijk zou zijn geweest, in plaats van den Directeur-Generaal een bloot adviserend Raad van marine te doen optreden. Ten slotte vroeg men nadere inlichting omtrent den werkkring en de bevoegdheid van den Directeur-Generaal.

'sGRAVENHAGE, 4 November.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der orde van den Nederl. Leeuw Mr. J. W. Gefken, oud-Advocaat-Gen. bij het Prov. Geregtshof in Zuidholland, benoemd Procureur-Gen. bij het Geregtshof in Suriname. Ook is door Z. M. aan den Heer J. Visser, Adjunct-Commies bij het Minist. van Buitenl. Zaken, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van Ridder der Stanislas orde, 2de kl., hem door den Keizer van Rusland geschonken.

— Tot Referendaris bij het Depart. van Justitie is benoemd Mr. T. Modderman Hz., thans Kantonregter te Nijkerk.

— Bij Kon. besluit is Mr. W. J. Mees ontzet van het ambt van Officier van Justitie bij de Arrond.-Regtbank te Appingadam.

— Gisteren heeft er op de uitgestrekte goederen van Prins Frederik, onder Wassenaar, eene groote jagtpartij plaats van de leden van het Groot St. Hubert, waarvan Z. K. H. Beschermheer is.

— Bij het Ministerie van Oorlog is onder het postmerk Zutphen, van een onbekende ontvangen een coupon, groot ƒ 1.48½, zonder dat de bestemming wordt opgegeven; die waarde is alzoo in 's Rijks schatkist gestort.

— Dr. Molenaar neemt langzamerhand in beterschap toe.

— Zondag ll. is in de R. K. kerken alhier aan de leeken mededeeling gedaan, dat hier te [illegible] zal worden opgerigt een asijl voor verwaarloosde R. K. jonge dochters. Ter voorziening in hare behoeften en opvoeding werden de gemeentenaren verzocht tot het doen van wekelijksche bijdragen.

— Volgens nader berigt van Shanghai is de lading van het schip *Sara Johanna*, op de reis van Batavia naar Japan bij Chosau gestrand, (zie ons vorig nommer) door de zeeroovers geplunderd; 4 man der equipagie waren omgekomen. De Kapitein was te Shanghai aangekomen.

— De Koninklijke bibliotheek is dezer dagen verrijkt geworden met een even zeldzaam als belangrijk werkje, hetwelk aan die inrigting door den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer W. F. Trip van Zoudtlandt, Predikant te Uitwijk (Noordbrabant), ten geschenke is gegeven. Het is de oorspronkelijke geloofsbelijdenis, door Guido de Bres opgesteld, en voert tot titel: »Confession de foy, Faicte d'un commun accord par les fidèles qui conuersent és pays bas, lesquels désirent vivre selon la pureté de l'Euangile de nostre Seigneur Jesus Christ." (Zonder plaats of naam van den drukker) M. D. LXI. in 8°. Het bevat 1°. een opdragtsbrief aan den Koning Filips II; 2°. vijf teksten uit het N. Testament, waarbij al de geloovigen worden vermaand, om hun geloof voor de menschen te belijden; 3°. de geloofsbelijdenis zelve, in 38 hoofdstukken verdeeld, en eindelijk, 4°. een smeekschrift (*Remonstrance*) aan de magistraten der Nederlanden, te weten Vlaanderen, Brabant, Henegouwen, Artois, Rijssel en aangrenzende plaatsen. Het boekske is zoo zeldzaam, dat onze voornaamste beoefenaren der kerkelijke geschiedenis, het bestaan daarvan betwijfeld, ja zelfs ontkend hebben. Men mag dit exemplaar dus wel als *eenig* en als eene belangrijke aanwinst voor de Kon. bibliotheek beschouwen. (*D. v. 's Grav.*)

— De Prov. Staten hebben heden eene zitting gehouden, waarin de Heer Mr. S. H. Lette, nieuw benoemd lid voor het district Brielle, heeft zitting genomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 November.

Uit Rome zou volgens sommigen een brief zijn ontvangen, waarin de beruchte mandementen der Bisschoppen tegen het Academisch onderwijs, hoogelijk worden afgekeurd. Men kan te Rome zich wel bedrogen hebben in de gewenschte uitwerking dier mandementen, maar de Bisschop Delabecque heeft zich toch bij zijn mandement op een brief van den Paus beroepen.

Te Gend bestaat eene vrijzinnige Vereeniging, en deze wil de redevoeringen van den Heer Verhaegen bij de opening der lessen van de vrije Universiteit te Brussel en die van den Heer Manilius bij den laatsten maaltijd, algemeen verspreiden.

De kerkelijk gezinde Burgemeester van Gend, de Heer Delehaye, wenschte aan dien de Heer Manilius aangeboden maaltijd deel te nemen; doch de Commissie heeft verlangd dat de Burgemeester dan eerst de statuten der vrijzinnige Vereeniging zou onderteekenen, hetwelk de Burgemeester heeft geweigerd, en waarom hij niet is toegelaten.

Van de beruchte aanschrijving des Groot-Inquisiteurs te Ancona, hebben de kerkelijke bladen alhier nog geen gewag gemaakt, schoon zij er door de vrijzinnige toe worden uitgenoodigd.

— De *Indép. Belge* is schuldig verklaard aan laster jegens den Spaanschen Generaal Ortega, en dientengevolge veroordeeld tot 1000 fr. schadevergoeding. De verantwoordelijke uitgever heeft zich in hooger beroep voorzien.

— Te Luik heeft de algemeene vergadering plaats gehad van de aandeelhouders in de maatschappij John Cockerill te Seraing. Er is besloten om van de gemaakte winsten, ad 2,232,331 fr., na aftrek van een gedeelte der onkosten voor nieuwe werken, van het bedrag voor het reservefonds, uit te betalen een dividend van 9 pCt.

ENGELAND.

LONDEN, 2 November.

De Hertog en Hertogin van Brabant zullen op uitnoodiging van de Koningin eenige dagen op Windsor komen doorbrengen.

— Door het domcapittel van Londen is tot Bisschop van Londen verkozen Dr. Archibald Campbell Tait.

— De zoo dikwijls besprokene eisch van de Porte tot ontruiming van het Turksche grondgebied, wordt thans eenigzins opgehelderd. De *Morn. Post*, regerings-orgaan, zegt het volgende: Men heeft in verscheidene kringen verbreid, dat de Verhevene Porte aan onze Regering een vertoog heeft gerigt tegen het langer verblijf van de Britsche vloot in de Zwarte zee. Wij zijn gemagtigd te verklaren, dat Turkije zoodanig vertoog niet gedaan heeft, en wij herhalen het, dat de Britsche vloot niet uit de Zwarte zee teruggeroepen zal worden tot dat het traktaat van Parijs geheel en getrouw ten uitvoer gelegd zal zijn. De punten in geschil bevatten het geheele beginsel, waarvoor wij den laatsten oorlog hebben ondernomen.

De *Oestr. Corr.* verklaart tevens dat de Porte daaromtrent slechts het verlangen heeft te kennen gegeven, om zich nopens de ontruiming met hare bondgenooten te verstaan.

— Engeland heeft zijn ultimatum naar het Hof van Perzie gezonden. Het Indisch smaldeel moest in het begin van October naar de Perzische golf vertrekken. De inneming van Bushire wordt onvermijdelijk geacht; de Engelschen zullen daarna de provincie Shiras binnenrukken. Ondanks deze aanstalten zetten de Perzen het beleg van Herat voort en versterken de omstreken, welke reeds in hun bezit waren.

— Uit Nieuw-Zeeland zijn 2 buitengewone eikenstammen alhier aangekomen. Hunne lengte bedraagt 100 voet en hunne doorsnede 34½ duim.

— Tusschen deze stad en Greenwich zijn twee spoortreinen in bijna volle vaart tegen elkander gereden, waarbij verscheiden passagiers gekwetst werden, 7 in die mate, dat zij naar het hospitaal moesten worden vervoerd.

— In het noordelijke gedeelte van Britsch-Indië hebben groote overstroomingen plaats gehad, waardoor in sommige streken veel schade is veroorzaakt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 November.

Verscheidene der alhier verblijf houdende Poolsche uitgewekenen keeren, naar aanleiding van het Besluit van Mei ll. naar hun vaderland terug.

— De Maarschalk Canrobert heeft van de Vereeniging der Kruideniers te Londen het diploma van lidmaatschap ontvangen. Dit geeft regt op het burgerschap van Londen, en op grond daarvan heeft de Hertog van Wellington het diploma van spekslager en Prins Albert dat van kleermaker aangenomen.

— De leden van het Fransche en het Engelsche Gezantschap zijn reeds te Marseille aangekomen. Bij die gelegenheid heeft men tijdingen uit Napels ontvangen van 30 Oct., waaruit blijkt dat in die hoofdstad nog geene rustverstoringen voorgevallen waren, terwijl de overheden op hare hoede bleven en inzonderheid bij het vertrek der Westersche Gezantschappen buitengewone maatregelen genomen hadden, om hen voor overlast te behoeden en volksbewegingen dadelijk te kunnen stuiten.

De Heer Brenier is terstond naar Compiègne vertrokken.

— De Heer Goujon, sterrekundige bij het Observatorium alhier, is in 33-jarigen ouderdom overleden. Hij heeft zich door verschillende wetenschappelijke werken beroemd gemaakt. Ook is men aan hem o. a. de ontdekking eener komeet verschuldigd.

— Volgens berigt uit New-York is nu ook Carpentier, een der daders van den diefstal ten nadeele van de Noorder Spoorwegmaatschappij, gevangen genomen.

— De verlichting met electrisch licht zal ten gevolge der welgelukte proefnemingen, op het groote plein Napoleon III en op den toren St. Jacques, worden aangewend.

— Op allerheiligen dag was de toevloed op de drie begraafplaatsen zoo groot, dat de tusschenkomst der stads-sergeanten noodig was ter voorkoming van opstopping der in- en uitgangen. Men schat dat er voor meer dan 200,000 fr. aan levendige bloemen, ruikers en bloemkransen is besteed.

— Een portier van een hôtel, in de straat Richelieu, wiens gemiddelde inkomsten 6000 fr. 's jaars bedroegen, heeft zijn portiersbetrekking bij notariële akte overgedaan voor 22,000 fr.

— Bij eene door de genie dezer dagen in de vlakte van Satory genomen proeve, is eene mijn in eene verkeerde rigting gesprongen; de Bevelhebber werd door een steenbrok zoo gevaarlijk gewond, dat men aan zijn herstel twijfelt; 1 artillerist bleef dood en van 2 andere soldaten zijn de beenen verbrijzeld.

— In de vorige week is een in aanbouw zijnde huis, in de voorstad St. Antoine, en 't welk reeds tot de derde verdieping opgetrokken was, ingestort. 6 werklieden werden onder de puinhoopen bedolven; 4 zijn er met ligte kneuzingen afgekomen; de beide anderen zijn echter kort daarna overleden.

— Uit de departementen komen klagten over de zucht onzer landlieden, om zich in de hoofdstad te vestigen. Er is gebrek aan handen voor den akkerbouw, zoodat zelfs de oogst er onder lijdt.

— Op de graanmarkt heeft weder eene aanzienlijke daling plaats gehad. De gemiddelde prijs welke den 1sten dezer was 55.79 fr., is gedaald tot 51.08 fr.; sedert April ll. is er zoo lage markt niet geweest. Te Marseille zijn in October 650,000 mudden graan aangekomen; ook daar zijn de prijzen dalende.

— Te Moulins zijn 3 personen wegens geheime vervaardiging van buskruid veroordeeld tot 3 maanden gevangenisstraf en 3000 fr. boete.

PRUISSEN.

BERLIJN, 2 November.

Onder meer andere geschenken heeft de Koning aan den Franschen Keizer een span uitmuntende paarden geschonken.

— De Duitsche Bondsvergadering heeft hare zittingen hervat. De Pruissische Gezant heeft met opzigt tot den staat van zaken in Neufchatel en de in September aldaar voorgevallen gebeurtenissen, eene uitvoerige mededeeling gedaan, welke aan eene staande, de zitting benoemde bijzondere commissie verzonden is, ten einde deswege verslag te doen. Die commissie heeft besloten de aanneming der Pruissische voorstellen aan te raden.

— Op den 30sten October is aan den Koning van Wurtemberg het voorregt ten deel gevallen den dag te vieren, waarop hij voor 40 jaren de Regering op zich nam. Hoewel 75 jaren oud, is hij nog in het volle bezit zijner geest- en ligchaams-vermogens.

— De Staatsraad van het Zwitsersche kanton Tessino heeft een besluit uitgevaardigd, volgens hetwelk elk Geestelijke, die in het kanton eene betrekking als Pastoor, Vicaris enz. aanvaardt, het placet der Regering moet verkrijgen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 1 November.

De Keizer heeft onlangs voor den Dombouw te Spiers, behalve de reeds vroeger gegevene som, op nieuw 20,000 fl. geschonken.

— De gevangenneming van den leverancier S., een der voornaamste fabriekanten te Stockerau, heeft veel opzien gebaard. Zij is het gevolg van kwade practijken op groote schaal bij de leverantiën voor het leger. Te gelijker tijd zijn 30 à 40 personen aan een geregtelijk onderzoek onderworpen. Al de onroerende goederen van S., ter waarde van ƒ 600,000 zijn in beslag genomen. De aan de oorlogsschatkist toegebragte schade beloopt men op ongeveer 2 millioen gulden.

— Uit Slavonië wordt gemeld, dat een rijk fabriekant aldaar openlijk verklaard heeft, dat hij met 300 zijner werklieden van de Katholieke tot de Protestantsche kerk zal overgaan.

— De Evangelische gemeente te Grätz heeft een voldoende streek gronds aangekocht, om er een kerkhof van te maken, hetwelk reeds onder een grooten toevloed van menschen is ingewijd.

RUSLAND.

Men verzekert dat de vergunning tot den aanleg der Russische spoorwegen aan de Heeren Stieglitz, Baring, Hope, Pereire, Hottinguer en nog eenige andere bankiers verleend is.

— Het berigt eener overwinning van de Tscherkessen op de Russen, is geheel ongegrond.

— Bij het leger hebben aanzienlijke hervormingen plaats gehad.

— Te Petersburg is het op 27 Oct. zeer koud geworden. De thermometer teekende 6 graden beneden het vriespunt.

TURKYE.

De Ministeriële crisis door het Kabinet aanvankelijk goed doorgestaan, heeft zich weder hernieuwd. Ali-Pacha is thans afgetreden en door Reschid-Pacha als Groot-Visier opgevolgd. Lord Redcliffe schijnt dus over zijne mededingers de overwinning te hebben behaald.

— Het *Journ. de Const.* berigt dat de Regering, hoewel het nut van het Suez-kanaal erkennende, hare beslissing dienaangaande uitstelt omdat zij de uiteenloopende gevoelens, welke daarover onder de vertegenwoordigers harer bondgenooten bestaan, wenscht te ontzien, en omdat de verwezentlijking van dat plan de magt van Egypte zou vergrooten. Het is zonderling een rijk naijverig te zien op den voorspoed van een zijner provinciën.

— De Oostenrijksche en Engelsche Gezanten hebben bij de Regering aangedrongen op de voortduring der vreemde bezetting.

— Men verneemt, dat in antwoord op eene door den Heer von Butenieff, Gezant van Rusland te Konstantinopel, tot den Admiraal Lyons gerigte vraag, deze verklaard heeft dat de Engelsche vloot tot op de geheele volvoering van het verdrag in de Zwarte zee zal blijven.

— Rusland heeft aan Perzië de betaling der door laatstgenoemde Mogendheid, ten gevolge des oorlogs van 1827, nog verschuldigde schadevergoeding geheel kwijtgescholden.

— Te Gaza, in Palestina, hebben meer of minder belangrijke onlusten plaats gehad. Dit is ook het geval geweest in Damascus, waar de Fransche Consul voldoening heeft verkregen voor de mishandeling, welke een zijner landgenooten, Dr. Jacquier, die in eene moskee bijna was geworgd, had ondervonden. Ook in de omstreken van Jerusalem hebben onlusten plaats gehad.

— Uit Alexandrie wordt gemeld, dat de Onder-Koning besloten heeft, een meer regelmatigen vorm aan zijne Regering te geven, en dat hij, om te beginnen, te Cairo eenen Staatsraad gevormd heeft, bestaande uit 24 van de ervarenste Staatmannen van Egypte.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 9 September.

Het Ned. schip *Bellona*, Kapt. ten Ham, kwam alhier op 12 Julij jl. aan, bestemd naar de Havanna met circa 500 koelies (Chinezen). Na zeer vele wederwaardigheden op de reis herwaarts ondervonden te hebben, heeft dit schip eerst den 2den dezer de reis voortgezet, terwijl de Kapitein door ernstige ziekte verpligt was achter te blijven. — Naar men van goederhand verneemt, is de Regering voornemens de aandacht der Hooge Regering in het Moederland te vestigen op deze koelie-vaart, welke dikwijls met zeer vele gruwelen gepaard gaat, en haar uit te noodigen om, in navolging der Engelschen en Amerikanen, ook onze vlag te beletten deze vaart uit te oefenen.

— Van Sumatra's Westkust wordt gemeld, dat het in de afdeeling Mandheling in drie maanden tijds slechts eenmaal had geregend, en dat ook in de bovenlanden van Padang zeer over droogte werd geklaagd.

— Volgens berigten uit de Wester-Afdeeling van Borneo, heerschen aldaar thans rust en tevredenheid. Loemar, het tooneel van den laatsten opstand, werd langzamerhand weder door de bevolking, die hier en daar was verspreid geworden, opgezocht; met den aanleg van wegen werden in de Chinesche districten goede vorderingen gemaakt. In Pontianak namen handel en welvaart zigtbaar toe, en ook aldaar werd aan de wegen met lust gearbeid.

— Door de in den laatsten tijd gevallen zware regens, zijn in de laag gelegen streek, (alles onder den naam van Bonorowo, onder Ambal, gelegen), overstroomd 1500 bouws beplante sawa's van het district Wonoroto, 500 bouws van het district Ambal, 275 bouws van het district Koetoardjo en 201 bouws van Pitoeroe, waarvan die der twee laatstgenoemde districten als geheel verloren zijn te beschouwen, terwijl nog aan onderscheidene padievelden schade is veroorzaakt.

— In de districten Wonosobo, Sapoeran en Leksono hebben zich eene menigte veldmuizen en ratten, welke laatsten van buitengewone grootte, vertoond. Ofschoon de padieoogst grootendeels is afgeloopen, hebben deze dieren, toch veel schade aan het tweede gewas toegebragt. Door de bevolking is eene algemeene jagt op deze dieren gemaakt en zijn thans in het geheel gevangen en gedood; in het district Wonosobo 63,755, in Kalialang 49,554, in Leksono 19,141, in Kaliewiro, 5760 en in Sapoeran 38,967, of te zamen 178,178 stuks.

— Van Riouw wordt gemeld dat 's lands brik *Egmond* en nog eenige andere schepen van eenen kruistogt tegen de zeeroovers waren teruggekomen, zonder eenig verdacht vaartuig te hebben ontmoet. Den 14den Junij kwam aldaar in eene sampang aan zekere Chinees, gezagvoerder van eene te Jeboes (Banka) te huis behoorende praauw *Tjunia*. Hij was den vorigen dag onbekend met den juisten weg naar dezelplaats, onder het eiland van Gallang ten anker gekomen, alwaar zijn vaartuig door 7, bij hem in 2 sampangs aan boord gekomen Maleijers, was afgeloopen. Met 5 der opvarenden was hij daarop naar Riouw gevlugt, terwijl, volgens zijne mededeeling, nog 2 opvarenden zich aan boord bevonden. Op het vernemen van dit berigt, heeft het bestuur onmiddellijk eene kruisboot derwaarts gezonden, die den 18den Julij met de praauw *Tjunia* en de twee achtergeblevene opvarenden alhier zijn teruggekeerd. Van de lading der *Tjunia*, bestaande uit 2250 stuks aardewerk, is slechts een gering deel geroofd, doch daarentegen alles wat aan de bewapening, kleeding, preciosa, geld enz. aan boord was.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 3den November de Heer A. A. Ware, van 's Gravenhage, in de Regten, met *Thesis*, vergezeld van eene Akademische Proeve over: *de valschheid in geschriften van Koophandel.*

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien het adres van JAN PIETER KOPPESCHAAR, *Manufactuurverwer*, wonende alhier, waarbij deze vergunning vraagt tot het plaatsen van een *Verwketel* in het pand, door hem tot werkplaats gebezigd, gelegen in de Neurenburger poort, aan de westzijde der Koepoortsgracht, geteekend Wijk II. N°. 72 en bij het Kadaster bekend Sectie E. N°. 66.

Gelet op Zr. Ms. besluit van den 31sten Januarij 1824, (Staatsblad N°. 19), rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken.

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente, op Donderdag den 6den November aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen dit verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 3 November 1856.

ADVERTENTIEN.

De Ondergeteekende betuigt zijnen dank voor de ondervondene belangstelling bij gelegenheid van de bevalling zijner Echtgenoote.

LEYDEN, 4 November 1856. M. A. KLUIT.

Mren. REGENTEN DER R. K. ARMEN EN WEEZEN betuigen door deze hunnen welgemeenden en hartelijken dank aan hunne geachte Stadgenooten, die bij gelegenheid van den brand in 't Wees- en Oudeliedenhuis door hunne ijverige pogingen en door spoedige en goed aangewende hulp, zooveel hebben toegebragt tot behoud van 't Gesticht. Mede de dienstdoende Schutterij en de Brandweer brengen zij hunnen dank voor de handhaving der orde en de betoonde hulpvaardigheid.

Mren. Regenten voorn.,
P. VOSSEN, *President.*
v. HEES, *Regent-Secretaris.*

De Ondergeteekende betuigt langs dezen weg aan allen, zoo vrienden als bekenden, zijnen hartelijken en welmeenenden dank, voor den bijstand en hulp, hem bij den ten zijnen huize plaats gehad hebbenden brand betoond.

LEYDEN, 1 November 1856. W. HOOGENSTRATEN.

☞ Door welwillende overeenkomst met den Heer BARNSTEYN Jr., Vleeschhouwer, Eigenaar van het huis op de Breedestraat, ben ik in de gelegenheid gesteld, gedurende de vertimmering, mijne werkzaamheden op den gewonen voet voort te zetten.

☞ De Ondergeteekende voornemens zijnde de **Commissiehandel in Effecten**, door wijlen zijnen Broeder D. J. DE SWAAN, alhier gedreven, voort te zetten, beveelt zich bij deze in de gunst en het vertrouwen zijner Stadgenooten aan.

Tevens wordt een ieder, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van genoemden Overledene, verzocht, daarvan vóór den 15den dezer maand, **opgaaf of betaling** te doen ten Huize van

H. A. DE SWAAN,
Steenschuur, Wijk III. N°. 706.

LEYDEN, 3 November 1856.

☞ HET GOEDKOOPE VERKOOPHUIS ☜

VAN

GEMAAKTE HEEREN KLEEDINGSTUKKEN EN MODE-ARTIKELEN.

Apothecarsdijk, het tweede huis van de Vrouwesteeg, Wijk VI. N°. 44.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers en het geachte Publiek te berigten, dat hij een groot assortiment Najaars Kleedingstukken ontvangen heeft, welke alle naar den laatsten smaak en solide bewerkt zijn, en tot de volgende prijzen verkocht worden, als:

Duffelsche Paletots	*f* 6.—	en h.
Dito dito met flanel gevoerd	- 10 25	»
Lakensche gewatteerde Paletots en Jassen	- 12.50	»
Dito met flanel gevoerd	- 14.—	»
Drap de Russie Paletots	- 15.75	»
Castorine Paletots	- 14.—	»
Lama Jassen	- 9.—	»
Capuchons	- 8.75	»
Lord Raglans	- 10.50	»
Huisjassen	- 1.75	»
Gilletsjassen	- 3.75	»
Supra fijne Satin de Laine Broeken	*f* 6.90	en h.
Lakensche Broeken	- 4.75	»
Busking dito	- 4.60	»
Halve Wolle dito	- 2 40	»
Werkbroeken	- 1.25	»
Cachemire Vesten	- 3.—	
Satijnen en Zijden Vesten	- 2.75	»
Lakensche en Busking Vesten	- 2.15	»
Pluisch Vesten	- 1.90	
Victoria Vesten	- 0.90	

KINDERGOED IN ALLE TAILLES VOORHANDEN.

Voorts krimpvrije flanelle Hemden *f* 1.75; Overhemden 90 cents; Onderhemden 60 cents; Satijnen en Zijden Cols van 40 cents; Petten, Bretels, Winterhandschoenen, Satijnen en Zijden Dassen, alsmede nog vele andere artikelen alles aan bovengemelde prijzen geëvenredigd.

J. CAHEN.

ONGESORTEERDE RUHRKOLEN *f* 1.50

per Nederlandsch Mud, met inbegrip van 's Lands-Belasting, bij de

GEBROEDERS WERNINK,
op de Hoogewoerd.

PUBLIEKE VERKOOPING,

aan het Levendaal bij de Rijnstraat alhier, op Vrijdag den 7den November 1856, des morgens ten 10 ure, van eene groote partij **Afbraak**, voornamelijk bestaande in: Kozijnen, Ramen, Deuren, Binten, Ribben, Latten, Spruiten, Kapspanten, Brandhout en verdere Afbraak meer.

Door J. B. WOLTERS en de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, is uitgegeven:

DE TWEEDE, OP NIEUW VERMEERDERDE DRUK VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

Benevens de Grondwet en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een Alphabetisch Register,

Uitgegeven onder toezigt van

Mr. A. OUDEMAN.

In deze nieuwe uitgave zijn o. a. opgenomen de Wetten van den 29sten Junij 1854, zoodat deze druk ruim 1030 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde *f* 4 90 in Zakformaat en *f* 6.20 voor Kantoorgebruik, gebonden in netten linnen band.

Op Maandag 10 November 1856, zal door en ten huize van den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN alhier, verkocht worden eene nette verzameling van **Godgeleerde, Regtsgeleerde, Geschied-, Taal- en Dichtkundige Werken**, meerendeels nagelaten door Wijlen den Wel-Eerw. Heer P. J. BORSTEN, in leven R. K. Pr. en Pastoor te *Kwadamme* en den Wel-Edele Heer A. B. DE HAAS, in leven Litt. Hum. et Jur. Cand. aan de Hoogeschool alhier. De Catalogus is op *franco* aanvrage verkrijgbaar.

Bij bovengenoemde is de inteekening opengesteld op eene **volledige uitgave** van de Werken van H. CONSCIENCE, uit te geven in 38 Deelen, welke om de veertien dagen in Engelsch formaat zullen verschijnen. De prijs voor het geheele werk is *f* 21.—.

GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaars alhier, zullen Donderdag 6 November 1856, des voormiddags ten *elf* en des namiddags ten *vijf* ure, verkoopen de belangrijke en uitgebreide verzameling **Portretten** van Wijlen den Wel-Ed. Gestr. Heer Mr. A. BOXMAN, te *Gorinchem*.

Heden Woensdag 5 November

zijn nog te zien van 10 tot 3 ure, alle de **Nederlandsche Portretten**, alsmede de drie **Schilderstukken** van P. MOREELSE en P. VAN ANRAADT.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 3 November.

Tarwe: 50 à 75 cts lager; goede en puike *f* 12.25 à *f* 13.25; mindere *f* 10.— à *f* 12.—. Rogge, 30 cts lager, *f* 7.30 à *f* 8.50. Gerst: 40 cts lager, Winter *f* 5.80 à *f* 7.10; dito Zomer *f* 5.60 à *f* 6.60.

Te Amsterdam was de Poolsche Tarwe, witte en bonte *f* 14.20 tot *f* 16.—. Pruissische Rogge *f* 9.—.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN,

MAANDAG 3 November.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	61⅞	62	61¾
Dito Certificaten	3	73⅝	73 1/16	73⅝
Dito dito	4	92¾	93	92¾
Amortisatie Syndicaat	3½	69	—	—
Handelmaatschappij	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	92⅝	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	102⅛	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	101½	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	92	—	—
Dito 1840	4	88 1/16	88 1/16	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	82¼	82⅜	82¼
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	62⅝	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	—	—	—
Dito Obligatiën	4	76½	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	23⅛	23¼	23 3/16
Dito Obligatiën	3	41 3/16	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	37 3/16	37 5/16	37¼
Bewijzen Coupons		5¼	5 5/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	72 9/16	72⅞	73
Dito Nieuwe	5	82⅝	82¼	82½
Dito 1847	2½	37¾	37 11/16	—
BELGIE	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	51 3/16	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	97⅞	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	43 11/16	43 13/16	43 13/16
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	4½	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nil	4½	32⅞	33⅛	—
GRENADA, Obligatiën	2¼	21 1/16	21¼	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	19⅞	20⅛	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Braz. 1843, *f* 100, 4½ pCt. 96⅝.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt. Prolongatie 5½ pCt. Wissel-Disconto 5.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 9.80.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.